

Л. Масол (керівник групи), **О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко, Ж. Марчук, О. Константинова, Л. Паньків, І. Гринчук, Н. Новикова, Н. Овіннікова**

МИСТЕЦТВО

ПРОГРАМИ ДЛЯ 5–9 КЛАСІВ

Пояснювальна записка

Мистецтво – особливий спосіб художньо-образного пізнання та відображення дійсності, діяльність, спрямована на створення естетично виразних форм. Цей феномен як частина духовної культури особистості та культури людства загалом передає красу навколишнього світу та внутрішнього світу людини через осмислення фундаментальних категорій суспільної свідомості: «гармонія», «довершеність», «пропорційність», «ритмічність» тощо. Мистецтво включає як саму художньо-творчу діяльність, так і її результат – художні твори. Особливості опанування мистецтва в школі пов'язані з його багатовекторним впливом на свідомість і підсвідомість людини, її емоційно-почуттєву сферу, художньо-образне мислення і творчі здібності. Мистецтво стимулює особистість до естетичного самовираження, активної участі в різних формах культурного життя суспільства. Водночас естетизація життєдіяльності школяра сприяє не лише художньому розвитку, вона гармонізує його внутрішній емоційний стан, що позитивно впливає на психічне здоров'я і є важливим для успішності в інших сферах життя і творчості.

Визначення мети навчання мистецтва в основній школі зумовлене його основними функціями: естетичною, пізнавальною, духовно-виховною, комунікативною, емоційно-терапевтичною.

Програма розроблена відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Вона ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного, аксіологічного, діяльнісного та інтегративного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід забезпечує розвиток в учнів індивідуальних художніх здібностей (музичних, образотворчих та ін.), творчого потенціалу.

Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових предметних і міжпредметних компетентностей, насаперед загальнокультурних і художньо-естетичних.

Аксіологічний підхід має на меті активізувати в учнів емоційно-ціннісний досвід на основі усвідомлення ними художніх цінностей та естетичних ідеалів людства.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток художніх умінь і здатності застосовувати їх у навчальній та соціокультурній практиці.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтв у межах освітньої галузі та пошуку міжпредметних зв'язків із предметами інших освітніх галузей, інтеграції шкільного навчання мистецтв із соціокультурним середовищем.

Метою навчання мистецтв в основній школі є виховання в учнів ціннісно-світоглядних орієнтацій у сфері мистецтва, розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування художніх цінностей і способів художньої діяльності, формування потреби у творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні.

Мета досягається шляхом реалізації наступних **завдань**:

- ♦ виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів, естетичних ідеалів;
- ♦ формування системи художніх знань, яка відображає видову специфіку і взаємодію мистецтв;
- ♦ розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва та художніх явищ;
- ♦ стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження, до діалогу;
- ♦ розвиток загальних і спеціальних художніх здібностей, художньо-образного мислення;
- ♦ формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Навчання мистецтва ґрунтується на **принципах**:

- наступності між початковою, основною і старшою школою;
- поєднання загальнолюдського, національного та етно-краєзнавчого аспектів змісту освіти;
- інтегративності, спрямованості на поліхудожнє виховання учнів;
- креативності (пріоритет творчої самореалізації);
- варіативності змісту, методів, технологій;
- діалогічності; полікультурності.

Характеристика структури програми та особливості організації навчально-виховного процесу

Структура програми «Мистецтво» зумовлена логікою побудови всього курсу, яка забезпечує цілісність змісту мистецької освіти в основній школі. Логічна послідов-

ність тем за роками навчання (однакова і для автономного викладання музичного та образотворчого мистецтва, і для інтегрованого курсу) охоплює такі ключові естетичні категорії, як **види, жанри, стилі** мистецтва. Спільна тематика кожного року розподіляється на окремі теми варіативно, адже змістове наповнення конкретизується відповідно до специфіки кожного з блоків програми: предметів «Музичне мистецтво» і «Образотворче мистецтво» чи інтегрованого курсу «Мистецтво».

Основні види діяльності учнів на уроках включають художньо-творче самовираження; сприймання, інтерпретацію та оцінювання художніх творів; пізнання явищ мистецтва та засвоєння відповідної мистецької термінології.

У 5–7-х класах пріоритетними є різноманітні форми практичної діяльності учнів, під час якої відбувається їхнє самовираження у співі, інструментальному музикуванні, малюванні, ліпленні, конструюванні, театралізації тощо. Учні засвоюють особливості мови різних видів мистецтва (5 кл.), палітру жанрів музичного та образотворчого мистецтва (6 кл.), новітні явища в мистецтві в єдності традицій і новаторства (7 кл.). У 8–9-х класах учні опановують стилі та напрями мистецтва, які історично склалися впродовж епох, тому пріоритетними стають такі види діяльності, як інтерпретація художніх творів у культурологічному контексті, виконання індивідуальних і колективних проєктів. Водночас поглиблюються знання термінології (мистецтвознавча й культурологічна пропедевтика).

Окрім внутрішньої галузевої інтеграції доцільно використовувати міжпредметні зв'язки з іншими освітніми галузями: «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Технології», «Здоров'я і фізична культура» та ін.

Програма передбачає творче ставлення вчителя до змісту й технологій навчання, поурочного розподілу навчального художнього матеріалу. Він має можливість обирати мистецькі твори для сприймання та співу, орієнтуючись на навчальну тематику та критерій їх високої художньої якості, а також розробляти художньо-практичні та ігрові завдання для учнів, враховуючи програмні вимоги, мету уроку, дбаючи про цілісну драматургію уроку. Предмети мистецтва в загальноосвітній школі мають важливе естетико-виховне спрямування, якому підпорядковуються дидактичні завдання, тому вчитель має сприяти зростанню в учнів інтересу до мистецтва, розвитку здатності емоційно реагувати на художні твори і знаходити в них особистісний смисл. Отже, головне завдання вчителя – створити захопливу, емоційно піднесену атмосферу, щоб кожний урок став справжнім УРОКОМ МИСТЕЦТВА, надихав учнів на творчість поза його межами – в особистісній і соціокультурній діяльності.

Години резервного часу використовуються на розсуд учителя, на відвідування музеїв, виставок, театрів тощо.

Загальна тематична структура програми

Клас	Тема	Кількість годин на тиждень	
		Інтегрований курс «Мистецтво»	
		Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
5	Види мистецтва	1	1
6	Жанри мистецтва	1	1
7	Мистецтво: діалог традицій і новаторства	1	1
		Інтегрований курс «Мистецтво»	
8	Мистецтво в культурі минулого	1	
9	Мистецтво в культурі сучасності	1	

Особливості оцінювання результатів навчання

Багатокомпонентність змісту мистецької освіти зумовлює багатофункціональність оцінювання досягнень учнів у цій галузі, єдність *діагностичної, коригувальної, стимулюючо-мотиваційної, навчальної, виховної, розвивальної, прогностичної функцій*.

Об'єктами перевірки та оцінювання результатів мистецької освіти мають стати основні **компетентності**:

- предметні мистецькі (зокрема інтерпретаційні та діяльно-творчі);
- міжпредметні естетичні (естетичні оцінки й ставлення);
- ключові (загальнокультурні, інформаційно-комунікативні, соціальні).

Система оцінювання результатів навчання в освітній галузі «Мистецтво» ґрунтується виключно на позитивному ставленні до кожного учня; оцінюється не рівень його недоліків і прорахунків, а рівень особистісних досягнень. Як відомо, значну роль у мистецькій сфері відіграють спеціальні художні здібності (музичний слух, вокальні дані, відчуття ритму, кольору, пропорцій, симультанне образне сприймання тощо), які впливають на освітні результати учнів. Тому індивідуальний і диференційований підходи до оцінювання мають надзвичайно важливе значення. Комплексна перевірка та оцінка, яка інтегрує результати різних видів діяльності учнів – інформаційно-пізнавальної, практичної, творчої – дає змогу вчителю об'єктивно, але водночас і гуманно (не пригнічуючи особистість) оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

До основних видів оцінювання належать: *поточне* (виконує діагностичну, стимулюючу, коригуючу функції) і *підсумкове* (семестрове й річне). Додатковими засобами стимулювання пізнавальної активності учнів, є само-оцінка та взаємне оцінювання.

Тематична структура програми «Музичне мистецтво» (5–7 кл.)

35 годин (1 година на тиждень), з них 4 години — резервний час

Клас	Тема року	Теми
5	Види музичного мистецтва	Музика як вид мистецтва
		Народна музика
		Професійна музика
		Взаємодія музики з іншими видами мистецтва (образотворче мистецтво, архітектура, література, театр, цирк, кіно)
6	Жанри музичного мистецтва	Жанри камерно-вокальної музики
		Жанри хорової музики
		Жанри камерно-інструментальної музики
		Жанри симфонічної музики
7	Музичне мистецтво: діалог традицій і новаторства	Музичне мистецтво в нашому житті
		Новітні музичні явища

5 клас. ВИДИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<p>Музика як вид мистецтва</p> <p>Народна музика</p>	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні засоби музичної виразності, їх роль у створенні музичного образу; - особливості народних пісень і танців, народних музичних інструментів; - значення музики в житті, зокрема в побуті, медіа-просторі; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримуватися правил співу; - виразно виконувати народні пісні з елементами театралізації, зокрема обрядові, побутові, історичні та ін.; - створювати найпростіший ритмічний супровід до пісні; - інтерпретувати зміст прослуханих музичних творів; - розрізняти тембри співацьких голосів, звучання українських народних інструментів; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музичні знання та вміння у власному житті.
<p>Професійна музика</p> <p>Взаємодія музики з іншими видами мистецтва</p>	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характерні ознаки програмної та непрограмної, вокальної та інструментальної, хорової та симфонічної музики; - зв'язок народної і професійної музики; - особливості взаємодії музики та інших видів мистецтва (образотворче мистецтво, література, театр, цирк, кіно); - різновиди ансамблів та оркестрів; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - порівнювати твори вокальної та інструментальної музики; - передавати музичні образи в малюнках, пластичних імпровізаціях; - орієнтуватися в поняттях «вокальна», «інструментальна», «хорова», «симфонічна музика»; - розрізняти тембри інструментів симфонічного оркестру; - характеризувати засоби музичної виразності; - інтерпретувати зміст музичних творів та творів інших видів мистецтва; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музичні знання та вміння, зокрема форми взаємодії музики з іншими видами мистецтва в процесі комунікації.

Наприкінці 5-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- інтерпретувати зміст музичних творів, зокрема в їх взаємозв'язках з іншими видами мистецтва; передавати враження від музики вербальними, художніми засобами, засобами ритмопластики та театралізації;
- виконувати пісні в середовищі однолітків, у родині з рухами та ритмічним акомпанементом;
- розуміти зв'язок музики з іншими видами мистецтва та застосовувати міжпредметні компетентності в процесі художньо-творчої діяльності;
- висловлювати власні судження про музику та інші види мистецтва, виявляти естетичне ставлення до них, брати участь у міжособистісному спілкуванні з приводу музики, співпрацювати в малих і великих групах;
- проявляти допитливість у процесі пізнання музики, використовувати різні друковані джерела інформації про музичне мистецтво в навчально-пізнавальній та соціокультурній діяльності.

6 клас. ЖАНРИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Жанри камерно-вокальної і хорової музики	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характерні ознаки жанрів камерно-вокальної та хорової музики (пісня, гімн, романс, кантата, ораторія, меса, літургія та ін.) відповідно до їхнього призначення; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - порівнювати камерно-вокальні та хорові жанри; - виконувати пісні, які виражають різні естетичні почуття; - інтерпретувати образний зміст камерно-вокальних і хорових творів; - визначати композиційну будову (форму) музичних творів різних камерно-вокальних і хорових жанрів, типи розвитку; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуті знання про вокальну та хорову музику у власній виконавській діяльності.
Жанри камерно-інструментальної і симфонічної музики	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характерні ознаки музичних жанрів – камерно-інструментальних (прелюдія, скерцо, ноктюрн, етюд, варіації, рондо, соната, квартет та ін.) і симфонічних (увертюра, концерт, симфонія, симфонічна поема, сюїта та ін.); - особливості музичних циклів, поєднання жанрів; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - співати пісні, зокрема двоголосні; - інтерпретувати інструментальні твори різних жанрів, визначати їхню композиційну будову (форму), типи розвитку музики; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуті знання про інструментальну музику в процесі міжособистісного спілкування.

Наприкінці 6-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- інтерпретувати музичні твори різних жанрів, усвідомлюючи єдність змісту й форми, типи розвитку музики;
- виконувати пісні різних жанрів (соло, в ансамблі, хорі);
- застосовувати набуті музичні знання й уміння для самореалізації, створювати домашню фонотеку, складати програми шкільних і позашкільних концертів;
- розуміти зв'язок музики з гуманітарними та природничими дисциплінами, застосовувати міжпредметні компетентності в різноманітній творчій діяльності;
- висловлювати оцінні судження щодо музики різних жанрів, виявляти естетичне ставлення до музичної діяльності, брати участь у дискусіях, порівнювати власну думку щодо музики з думками інших і толерантно ставитися до них, виявляти ініціативу та взаємодопомогу в груповій роботі;
- проявляти активність у процесі пізнання музичного мистецтва, використовувати медіа ресурси (радіо, телебачення тощо) у пошуковій діяльності.

7 клас. МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО: ДІАЛОГ ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Музичне мистецтво в нашому житті	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музичну культуру рідного краю; - особливості аранжування народної та академічної музики; - специфіку традиційної та сучасної обробки народної музики; - особливості відображення етнічних мотивів у класичній і сучасній музиці; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виразно виконувати пісні, створювати елементарний супровід до них; - порівнювати оригінальні музичні твори та їх аранжування; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання та вміння з аранжування народної музики у власній виконавській творчості.
Новітні музичні явища	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості сучасних музичних явищ (джаз, рок, поп, шансон, авторська пісня); - відмінності рок-опери та мюзиклу від класичних музично-театральних жанрів; - виражальні засоби електронної музики; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти та виконувати вокальні твори сучасних напрямів (джаз, рок, поп, шансон, авторська пісня); - висловлювати емоційно-ціннісне ставлення до творів сучасного музичного мистецтва; - створювати власні музичні композиції з використанням комп'ютерних технологій; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні музичні напрями у власній творчій діяльності.

Наприкінці 7-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- самостійно інтерпретувати музику сучасності, розуміючи взаємозв'язок традицій і новаторства;
- виконувати сучасні вокальні твори, зокрема мовою оригіналу, створювати елементарний музичний супровід до них, здійснювати музично-технічне забезпечення шкільних виховних заходів, застосовувати набуті музичні знання й уміння для самореалізації та в соціокультурній діяльності;
- розуміти зв'язок музики з предметами інших освітніх галузей та застосовувати міжпредметні компетентності в процесі самореалізації та в соціокультурній діяльності;
- висловлювати критичні судження щодо музичних явищ сучасності, виявляти естетичне ставлення до них, аргументовано обстоювати власну позицію щодо музичних явищ сьогодення в процесі дискусії, брати участь у різних видах індивідуальної та колективної музичної діяльності;
- проявляти самостійність у процесі пізнання музичних явищ сучасності, прагнення використовувати Інтернет-ресурси, комп'ютерні програми з музичного мистецтва в пошуково-дослідницькій і соціокультурній діяльності.

Тематична структура програми «Образотворче мистецтво» (5–7 кл.)

35 годин (1 година на тиждень), з них 4 години — резервний час

Клас	Тема року	Теми
5	Види мистецтва	Графіка
		Живопис
		Скульптура. Декоративно-прикладне мистецтво
		Взаємодія образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтв (архітектура, література, музика, театр, цирк, кіно)
6	Жанри образотворчого мистецтва	Анімалістичний жанр. Пейзаж
		Портретний жанр
		Побутовий жанр. Натюрморт
		Жанри: історичний, міфологічний, релігійний, батальний
7	Мистецтво: діалог традицій і новаторства	Мистецтво в нашому житті
		Дизайн

5 клас. ВИДИ МИСТЕЦТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Графіка	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види графіки; - засоби художньої виразності графіки (лінія, штрих, крапка, пляма); - вплив освітлення на виявлення об'єму форми (складові світлотіні); <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обирати формат та різні варіанти розташування елементів композиції; - передавати природні форми засобами художньої виразності графіки; - створювати образи людей, враховуючи масштабність і пропорції; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засоби графіки для створення художніх образів; - різні графічні техніки та матеріали.
Живопис	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види живопису; - засоби художньої виразності живопису (колір, кольорові сполучення, насиченість, світлота, відтінок); - особливості гармонії кольорів; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передавати плановість засобами живопису; - утворювати нові кольори та їхні відтінки; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - різні техніки живопису; - набуті знання та уміння з кольорознавства у творчій діяльності.
Скульптура Декоративно-прикладне мистецтво	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види скульптури; - засоби художньої виразності скульптури (об'єм, форма, фактура); - скульптурні техніки та матеріали; - закономірності стилізації та композиційні особливості творів декоративно-прикладного мистецтва; - види орнаментів; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати образи людей, тварин, сюжетно-тематичні композиції з різних пластичних матеріалів; - стилізувати природні форми (тварин, птахів, квітів) для створення декоративних композицій у різних форматах; - використовувати символіку кольорів при створенні декоративних композицій; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - різні техніки, прийоми та матеріали для реалізації творчого задуму в декоративних і скульптурних композиціях.
Взаємодія образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтв	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості засобів художньої виразності різних видів мистецтва; - зв'язок образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва (архітектура, музика, література, театр, цирк, кіно); <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати композиції з урахуванням особливостей різних видів мистецтва; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідні засоби художньої виразності, техніки та матеріали для створення композицій

Наприкінці 5-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- розрізняти види образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, порівнювати засоби художньої виразності творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, інтерпретувати їх зміст;
- розуміти взаємодію образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва (архітектурою, літературою, музикою, театром, цирком, кіно) та застосовувати міжпредметні компетентності в художньо-творчій діяльності;
- виконувати творчі роботи в різних видах образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, виготовляти сувеніри (індивідуально, в колі однолітків, у родині);
- висловлювати власні судження про образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, виявляти естетичне ставлення до них, брати участь у міжособистісному спілкуванні з приводу образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, співпрацювати в групах;
- проявляти допитливість у процесі пізнання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, використовувати різні друковані джерела інформації про них у навчально-пізнавальній діяльності.

6 клас. ЖАНРИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Анімалістичний жанр Пейзаж	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості анімалістичного і пейзажного жанрів; - види пейзажів; - закони лінійної та повітряної перспективи; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати образи тварин (площинні та об'ємні, у статиці та динаміці); - передавати уявний простір засобами лінійної та повітряної перспективи; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прийоми компоновання елементів зображення в певному форматі в процесі створення зрівноваженої анімалістичної та пейзажної композиції.
Портретний жанр	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості портретного жанру; - види портрета; - послідовність побудови голови людини на площині; - основні пропорції побудови фігури людини (на площині та в об'ємі, у статиці та динаміці); <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконувати начерки голови та постаті людини (по пам'яті, за уявою); - створювати образ людини на площині та в об'ємі; - передавати міміку, емоційні стани, жести людини; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - художні прийоми для створення шаржів, карикатур.
Побутовий жанр Натюрморт	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості побутового жанру й натюрморту; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконувати пошукові ескізи варіантів компоновки елементів натюрморту; - спрощувати природні форми до геометричної подібності; - передавати засобами світлотіні та колірними відношеннями цілісність групи предметів, їх об'єм, освітленість; - відтворювати сцени з повсякденного життя людей у сюжетно-тематичних і декоративних композиціях; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - різні техніки та матеріали в процесі виконання натюрморту.

Жанри:
історичний,
міфологічний,
релігійний,
батальний

Учень (учениця) знає і розуміє:

- особливості історичного, міфологічного, релігійного, батального жанрів;
- специфіку komponування елементів сюжетно-тематичних композицій;

уміє:

- виконувати замальовки, начерки, ескізи композиції;
- створювати сюжетно-тематичні композиції історичного, батального, релігійного, міфологічного жанрів;
- обирати техніку виконання залежно від задуму;

застосовує:

- закони композиції та кольорознавства при створенні сюжетно-тематичної картини.

Наприкінці 6-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- інтерпретувати твори образотворчого мистецтва різних жанрів;
- виконувати творчі роботи в різних жанрах образотворчого мистецтва, оформлювати шкільні тематичні виставки;
- розуміти зв'язок образотворчого мистецтва з гуманітарними та природничими дисциплінами, застосовувати міжпредметні компетентності у творчій діяльності;
- висловлювати оцінні судження щодо творів образотворчого мистецтва різних жанрів, виявляти естетичне ставлення до художньої діяльності, брати участь у дискусіях з приводу мистецтва, порівнювати власну думку з думками інших і толерантно ставитися до них, виявляти ініціативу та взаємодопомогу в груповій роботі;
- проявляти активність у процесі пізнання образотворчого мистецтва, використовувати в пошуковій діяльності медіа-ресурси (радіо, телебачення тощо).

7 клас. МИСТЕЦТВО: ДІАЛОГ ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА

Зміст	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Мистецтво в нашому житті	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none">- види архітектури;- особливості побудови інтер'єру та екстер'єру;- архітектурні пам'ятки рідного краю, України;- види декоративно-прикладного мистецтва (розпис, вишивка, писанкарство, витинанка, народна іграшка тощо);- значення оберегової символіки в народному мистецтві; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none">- зображувати архітектурні споруди, різні за призначенням (по пам'яті, за уявою);- створювати ескізи архітектурних проєктів, інтер'єрів;- розробляти ескізи вишивки з урахуванням традиційної орнаментики та символіки кольорів;- виконувати творчі роботи в техніці «витинанка»; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none">- елементи декоративного розпису для оформлення виробів; різноманітні техніки та прийоми під час виготовлення писанки.
Дизайн	<p>Учень (учениця) знає і розуміє:</p> <ul style="list-style-type: none">- види дизайну (графічний, промисловий, ландшафтний, арт-дизайн);- особливості засобів виразності видів дизайну; <p>уміє:</p> <ul style="list-style-type: none">- розробляти ескіз дизайну середовища;- проєктувати й моделювати транспортні засоби та побутові вироби, зокрема на основі природних аналогів;- розробляти ескізи одягу з урахуванням традицій і сучасної моди;- розробляти ескізи для різних видів поліграфічної продукції; <p>застосовує:</p> <ul style="list-style-type: none">- засоби арт-дизайну у власному житті.

Наприкінці 7-го класу учень (учениця) виявляє здатність:

- самостійно інтерпретувати художні явища сучасності в єдності традиції і новаторства, розуміти їх зв'язки з природним, соціальним і культурним середовищем;
- виконувати творчі роботи з урахуванням особливостей мистецьких явищ сучасності; здійснювати художнє оформлення шкільних і позашкільних виховних заходів, застосовувати набуті художні знання і вміння для самореалізації та в соціокультурній діяльності;
- розуміти зв'язок образотворчого мистецтва з предметами інших освітніх галузей та застосовувати міжпредметні компетентності в процесі самореалізації та в соціокультурній діяльності;
- висловлювати критичні судження щодо художніх явищ сучасності, виявляти естетичне ставлення до них, аргументовано обстоювати власну позицію в процесі дискусії, брати участь у художній і соціокультурній діяльності;
- проявляти самостійність у процесі пізнання художніх явищ сучасності, використовувати Інтернет-ресурси, комп'ютерні програми в пошуково-дослідницькій діяльності.

(Далі буде).

ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІЇ

СВЯТА І ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ 2013 РОКУ*

1 липня

День архітектури України.

4 липня

150 років від дня народження Юліана Панькевича (1863, с. Устя-Зелене Тернопільської обл. – 1933), українського графіка, релігійного живописця.

13 липня

75 років від дня народження Мирослава Скорика (1938), українського композитора.

16 липня

120 років від дня народження Данила Демуцького (1893, с. Охматів Черкаської обл. – 1954), українського фотохудожника і кінооператора, класика світового кіно. Працював на Одеській кінофабриці, Ташкентській та Київській кіностудіях. Зняв фільми О. Довженка «Вася-реформатор», «Ягідка кохання», «Арсенал», «Земля», «Іван»; «Насреддін у Бухарі», «Тахір і Зухра»; «Подвиг розвідника», «Тарас Шевченко» та ін.

19 липня

120 років від дня народження Володимира Маяковського (1893, с. Багдаді, Грузія – 1930) – російського поета, публіциста, драматурга,

художника і громадського діяча. Мав українське коріння. Автор вірша «Борг Україні».

23 липня

День преподобного Антонія Печерського (бл. 982 – 1073) – святого православної церкви, церковного діяча Київської Русі, засновника Києво-Печерського монастиря і будівничого Свято-Успенського собору.

28 липня

День хрещення Київської Русі – України.

День пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира, хрестителя Київської Русі.

2 серпня

125 років від дня народження Костя Буревія (1888, с. Великі Меженки Воронежської обл., Росія – 1934) – українського поета, драматурга, театрознавця, літературного критика.

5 серпня

110 років від дня народження Бориса Гмирі (1903, м. Лебедин Сумської обл. – 1969) – українського оперного і камерного співака.

9 серпня

120 років від дня народження Віри Холодної (1893, м. Полтава –

1919) – української актриси, «королеви» німого кіно.

10 серпня

200 років від дня народження Якова Бальмена (де Бальмен) (1813, с. Линовиця Полтавської обл. – 1845), українського художника-аматора, літератора. Товариша Т. Шевченка.

15 серпня

День археолога.

16 серпня

80 років від дня народження Анатолія Авдієвського (1933), українського хорового диригента, композитора, педагога.

18 серпня

125 років від дня народження Івана Українця (1888, Волинь – 1945), українського художника, майстра розпису на фарфорі, педагога.

24 серпня

140 років від дня народження Фотія Красицького (1873, с. Зелена Діброва Черкаської обл. – 1944) – українського художника, учня І. Рєпіна. Автор картини «Гість із Запоріжжя».

31 серпня

120 років від дня народження Нестора Нижанківського (1893–1940), українського композитора, піаніста, музичного критика.

* Початок див.: «Мистецтво та освіта», 2012, № 4, с. 61–62. Закінчення на с. 61.